

Lopende onderzoeken knaagdierbeheersing

Tekst: Erik van Gestel, KAD

Sinds 2014 zijn er veel wijzigingen doorgevoerd in de regelgeving rondom het beheersen van knaagdieren. Deze wijzigingen hebben één ding met elkaar gemeen en dat is dat ze trachten een invulling te geven aan Integrated Pest Management (IPM). Dierenwelzijn, rodenticidegebruik en doorvergiftiging hebben allemaal raakvlakken met dit onderwerp.

Op dit moment worden er diverse onderzoeken uitgevoerd die betrekking hebben op knaagdierbeheersing. Hieronder laten we de meest relevante onderzoeken kort de revue passeren. In volgende nummers van DIERPLAGEN Informatie zullen we u op de hoogte houden over de uitkomsten van de onderzoeken.

Evaluatie IPM knaagdierbeheersing

In 2015 is door staatssecretaris Mansveld een plan van aanpak aan de Tweede Kamer overhandigd dat beschrijft hoe knaagdierbeheersing volgens IPM in Nederland vorm zou moeten krijgen. In het plan van aanpak wordt toegezegd dat de effectiviteit van IPM zal worden onderzocht, met als doel de uitvoering te kunnen optimaliseren. Nu, twee jaar nadat de verplichting voor het IPM-certificaat voor buitengebruik van kracht werd, is deze evaluatie gestart. Het project wordt gecoördineerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het RIVM heeft voor deze evaluatie drie clusters samengesteld. In deze clusters worden gesprekken gevoerd met daarin de volgende centrale onderzoeksvragen:

- In hoeverre is IPM op dit moment toepasbaar in de praktijk?
- Wat zijn de knelpunten?
- Hoe kunnen deze knelpunten worden opgelost?

In de clusters zijn belanghebbenden samengebracht uit diverse sectoren, zoals de agrarische sector, plaagdierbeheersbedrijven, gemeenten, industrie, retail, waterschappen, NVWA et cetera. Op deze wijze wordt

een zo breed mogelijk beeld verkregen.

Na het voeren van alle gesprekken zal het RIVM een eindrapportage opstellen en deze zal aan de begeleidingsgroep worden aangeboden. De begeleidingsgroep bestaat uit medewerkers van de ministeries van IenW, BZK, LNV en VWS. In de rapportage wordt de effectiviteit van IPM binnen knaagdierbeheersing beschreven. Nevendoelen zijn eventuele vervolgonderzoeken aan te kunnen bevelen en aanbevelingen te kunnen doen voor aanpassingen aan het Handboek beheersing rattenpopulaties om gebouwen en voedselopslagplaatsen. De rapportage wordt in het najaar van 2019 verwacht.

Dierenwelzijn en knaagdierbeheersing

CenSAS (Centre for Sustainable Animal Stewardship) is een organisatie die zich inzet voor duurzaam en verantwoord samenleven van mensen en dieren. CenSAS is een samenwerking van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht en Animal Sciences van Wageningen University and Research. Eind maart heeft CenSAS een online enquête geopend die door plaagdierbeheersers kon worden ingevuld. De vragen in deze enquête hadden met name betrekking op knaagdierbeheersing, dierenwelzijn en IPM. Het betrof een uitgebreide enquête waarvan het invullen ongeveer 15 minuten in beslag nam. De enquête had een drietal centrale onderzoeksvragen:

- Hoe gaan plaagdierbeheersers om met ratten en muizen in dierplagen?
- In hoeverre is dierenwelzijn onderdeel van hun werk?
- Op welke manier worden de belangen

van dieren en mensen tegen elkaar afgewogen?

Afhankelijk van de deelname is de enquête bij het verschijnen van deze DIERPLAGEN Informatie misschien al gesloten. Mocht u nog interesse hebben, kijk dan snel op www.uu.nl/nieuws/enquete-voor-dierplagbeheersers. Uiteraard worden de gegevens van de enquête anoniem verwerkt. De uitkomsten van deze enquête worden gebruikt voor het project dat als doel heeft verantwoord en duurzamer om te gaan met ratten en muizen in dierplagen.

Onderzoek risico's op doorvergiftiging met rodenticiden

In de tweede helft van 2018 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) opdracht verstrekt om een onderzoek in te stellen naar de risico's van rodenticiden. De opdracht is gegeven aan een samenwerkingsverband tussen CLM Onderzoek en Advies, Bureau Waardenburg, DWHC, RIVM en KAD. Het doel van het onderzoek is om de risico's op doorvergiftiging van rodenticiden naar niet-doelsoorten, waaronder roofvogels, in beeld te brengen. Er wordt in het onderzoek onderscheid gemaakt tussen stedelijk, industrieel en agrarisch gebied. Het onderzoek bestaat uit drie onderdelen:

- Een onderzoek met wildcamera's om te bepalen welke diersoorten gebruikmaken van lokaasdepots voor ratten.
- Op zes locaties waar professionele plaagdierbeheersers met rodenticiden en klemmen bestrijden worden bijvangst uit de klemmen onderzocht op de aanwezigheid van rodenticiden in hun lichaam.
- Onderzoek op allerlei kadavers van niet-doelsoorten uit gebieden waar waarschijnlijk rattenbestrijding is uitgevoerd op de eventuele aanwezigheid van rodenticiden in de lever.

De eindrapportage van dit onderzoek wordt eind 2019 verwacht. ●